

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಅರಸು —ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಯಾರನ್ನೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದಾಗಲೀ, ತೆಗೆಯುವುದಾಗಲೀ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದ ರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸೂಚನೆ ಏನು ಇದೆ, ಪಟ್ಟಿ ಏನು ಇದೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರವೇ ಸರ್ವಿಷ ಕೇಟ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ವಿಷಕೇಟ್‌ನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ. —ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಶೆಡ್ಯೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಾತಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕಾದರೂ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿ. ಆದರೆ ಸೀನಾನಿಮಸ್ ಜಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ಯಾವುದು ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆಯೇ? ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿ. ಅದು ಆಗದಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಆ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದರೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು?

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಅರಸು. —ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳುವುದು ಸರಿ. ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಆಯೋಗದ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ, ಪಂಗಡಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದದ್ದು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ನಾಯಕ್ —ನಾಯಕ ಜನಾಂಗದ ಪರ್ಯಾಯ ಜಾತಿಯವರಾದ ಬೇಡರ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ, ತಳವಾರ, ಪಾಳೇಗಾರ ಮತ್ತು ಪರಿವಾರ ನಾಯಕ ಮುಂತಾದ ೧೭ ಜಾತಿ ಯವರು ಮೊದಲ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದರು. ನಾಯಕ ಜನಾಂಗದ ಉಪಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜಾತಿಗಳು ಸೇರಿವೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. —ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ.

ವಿಷಯ. —ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು.

೭೫ (೬೩) ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ವಿ ಬನ್ನಿ (ಗುಲೇರ್ ಗುಡ್ಡ). —ಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ವಸ್ತ್ರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವರೇ?

(ಅ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದರಂತೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಸಲಹೆ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿದೆಯೇ?

(ಆ) ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅದರ ರೂಪು ರೇಖೆಗಳು ಯಾವುವು?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್ (ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು). —

(ಅ) ಇಲ್ಲ.

(ಆ) ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ವಿ ಬನ್ನಿ. —ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ (ಅ) ಉತ್ತರವಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೆಯೇ (ಆ) ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಚ್ಚಿಲಿಗಳು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನ್ಯಾಯದ ತೀರ್ಮಾನವಾಗದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಡವರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೂ ಸಹ ದೂರು ಹೋಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಏನು ಇದೆ ಅದು

ಉದ್ದಿ ಮೆಗಳವರ ಪರವಾಗಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದುದರಿಂದ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಿಸಿ ಈ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ಆ ಜಾತಿ ಈ ಜಾತಿ ಅನ್ನುವುದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಒಂದೇ ಜಾತಿ ಅದು ಕಾರ್ಮಿಕ ಜಾತಿ ಇವರು ಲೇಬರ್ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರೆಲ್ಲಾ ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳೇ, ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಬಟ್ಟೆ, ಊಟ, ಅವರನ್ನು ಆ ಜಾತಿ ಈ ಜಾತಿಗೆ ಎಂದು ಸೇರಿಸಬೇಡಿ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಒಟ್ಟು ೧೦ ಕೋರ್ಡ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ೫, ಅಡಿಷನಲ್ ಲೇಬರ್ ಕೋರ್ಟ್ ೧, ಸೆಕೆಂಡ್ ಲೇಬರ್ ಕೋರ್ಟ್ ೧, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಸ್ ೨, ಅಡಿಷನಲ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ೧. ಇದರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ತಡೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣ ಇದೆ. ಅದ್ಯಾವುದು ಎಂದರೆ ಈ ಕೋರ್ಟ್ ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸ್ಟ್ಯಾಫ್ ಇಲ್ಲ. ಕ್ಲರ್ಕ್ ಇಲ್ಲ. ಸ್ಟೆನೋಗ್ರಾಫರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಲೇಬರ್ ಕೋರ್ಟ್ ಅನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ರಚನೆಯಾಗಿರುವಂಥ ಲೇಬರ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ? ಅದಕ್ಕೆ ಜಡ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ೫-೬ ತಿಂಗಳಾದರೂ ನೂದಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಮತ್ತು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜಡ್ಜ್‌ಸ್ ಅನ್ನು ಬೇರೇನು ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಕರಾರು ಮಾಡುವ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಲೇಬರ್ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಟಿವ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾನೇಜಿಂಗ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಒಂದೊಂದು ದಿವಸ ಹೀರಂಗ್ ಇಟ್ಟಾಗ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಟೈಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಿತದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೆಲ್ಲಾ ಸಹಕರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರು ಹೀರಂಗ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಇದನ್ನು ಬೇಗನೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸ್ಟ್ಯಾಫ್ ಇಲ್ಲ. ಸ್ಟೆನೋಗ್ರಾಫರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಯಿಂದ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಗಿ ರೆಕ್ರೂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ನೋಟ್ ಅನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ವೇಳೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜಡ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ನನ್ನ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನವರು ಯಾರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ವಗೈರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ಯಾಂಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಳುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ತಕರಾರು ಮಾಡುವ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು, ಅನೇಕ ಜಡ್ಜ್‌ಗಳು, ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಅಂತ ಏನು ತಾವು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅವರಿಗೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಗೊತ್ತೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬರ್ಚಿಸಲು ಚೇಫ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಹತ್ತಿರ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. I will see that your requirement is satisfied.